

34^{ste} zondag jaar B

Joh. 18, 33b-37

Voor Jezus is dit de ultieme confrontatie: Hij staat oog in oog met Pilatus, met de man die over zijn lot zal beslissen. Hoe het afloopt zal afhangen van twee vragen. Ten eerste: zijn de beschuldigingen tegen Jezus waar? En ten tweede: wie is hier de sterkste?

Het antwoord op de eerste vraag is voor de landvoogd vrij vlug duidelijk: Jezus heeft niets misdaan. 'Ik acht Hem volstrekt onschuldig', zegt hij herhaaldelijk. Dat is de waarheid betreffende Jezus. Het verdere verloop zal trouwens ook de waarheid omtrent Pilatus aan het licht brengen: onder druk van het volk zal hij Jezus toch laten terechtstellen. De man die de eindverantwoordelijkheid draagt voor orde en recht, pleegt een grote misdaad om zijn eigen hachje te redden. En ondertussen sust hij zijn geweten met de schijnbaar gewichtige filosofische vraag: 'Wat is waarheid?'

Daarmee lijkt de tweede vraag ook al beantwoord: wie is hier de sterkste? In laatste instantie gaat het immers over macht tegen macht. Jezus wordt 'Koning der Joden' genoemd. Als dat zo is, dan heeft Hij ook de macht in handen. Nu is dat het enige wat in Pilatus' ogen telt: achter die vraag naar de waarheid gaat de vraag naar de macht schuil. En Jezus gaat die niet uit de weg. Hij legt zijn laatste bekentenis af: 'Ja, Koning ben Ik'. Maar met die koninklijke macht doet Jezus volstrekt het tegenovergestelde als Pilatus: in plaats van er zichzelf mee te redden, gaat Hij zelf de dood in. De Koning van het Evangelie gaat de weg van de totale machteloosheid: dat is iets wat de koningen 'van deze wereld' niet plegen te doen. Dit Evangelie over Jezus die voor Pilatus staat, lezen we op het feest van Christus Koning, de laatste zondag van het kerkelijk jaar. En in de tijdsbeleving van de liturgie betekent dat veel. Want die laatste zondag van het jaar gaat ook over 'het laatste', over de vraag wie het laatste woord zal hebben over ons. In geloof hopen en belijden wij dat dat God zal zijn.

In de confrontatie tussen Jezus en Pilatus komt de gang van zaken in deze wereld heel scherp naar voren. Om het eigen hachje te redden gaan machtigen soms over tot gruwelijke misdaden. Om de waarheid te ontlopen stellen ze dan maar de schijnbaar gewichtige vraag wat 'waarheid' dan wel is.

De echte Koning in dit Evangelie gaat aan de kant van de slachtoffers staan. Hij redt zichzelf niet, maar geeft zijn leven om anderen te kunnen redden. Zoiets is inderdaad niet 'van deze wereld'.

Eigenlijk meldt dit hoogfeest dat het laatste woord over deze wereld nog moet (en zal) vallen, en dat het zal gesproken worden met macht en naar waarheid. En dat is de ultieme confrontatie voor iedere mens, zowel voor wie met macht bekleed is als voor degenen die erdoor verpletterd zijn: het diepe geloof dat God uiteindelijk de sterkste is en de absolute waarheid. En dat het laatste woord, het laatste oordeel aan Hem zal zijn. Amen.

Johan Goris, pastoor